

CSIKI LAPOK

Feltétel kiadó: Dr. VÁKÁR LAJOSNÉ	Előfizetési ár: Egész évre Pengé 6.— Félévre „ 3.— Külföldre egy évre 12 Pengé Megjelenik minden vasárnap	Nyilvántartási költségek díja szerenkint 1 Pengé Kézzel nem adhatunk vissza. Előfizetési díjak a legolcsóbban számítatnak. Kiadóhivatal: Csiksereda, Apafi Mihály-utca 15 sz.	Feltétel szerkesztő: RÉSZEGH GYÖZŐ
---	---	--	--

Véndiák-találkozóra.

A csiksomlyói Mária lábánál ünnep készült ismét. Deresfejlű, élettől megtört öreg legények: a csiksomlyói tanítóképző és főgimnázium vendiákjai gyűlnek ünnepi találkozóra Sárlos Boldogasszony napján. Az ősi intézet megifjodott falai kitárulnak, hogy magukba zárják pár főlemelő órára az öregdiákokat, kik az ország minden részéből visszaszarándokoltak testvéri ölelésre — egymással, szíjjakkal és az intézettel, amely sok-sok évvel eselött utjukra bocsátotta őket.

Sokan kidőltek a megpróbáltatásokban, amiket a mai élet előír minden egyes lélek számára. De akik élnek, eljönnek mind, hogy az ősi székely imádkozóhelyen adjanak hálat a csodátévő Szűznek. Hálat azért, hogy újrat a csiksomlyói öreg intézetbe vezényelte. Hálat azért, hogy ez az öreg intézet és annak mindenkoron kötelességű tanárai felruhászták őket a tudásnak, a kötelességteljesítésnek és az egymás megbecsülésének mindazon fegyvereivel, melyek a mai élet nehéz küzdelmeit őket átsegítették. És végül hálat mondanak azért, hogy megérniük engedte a mai napot, amikor ismét összeölelkezhetik ezen a helyen, az ősek iránti tisztelt, a székely történelmi múlt hagyományai és a vallás szabadság szimbólumának szent gyűlékező helyen a székely nép apraja nagyja, hogy erőt merítsen a további utra a felszabadult, rabláncait levett házában.

Nagy, szent találkozó ez. Egy kétfelős szakadt nemzedék találkozója. A házonkötés rabságból szabadult óhaza fia a szabadságtól mámorosan ölelik kedükre azokat a testvéreket, akiket orszuk két évtizedre elkényyserített a szülőföld virágos tájaitól. Magható, főlemelő érsés, amikor az elszakadt gyermek hosszú idő után szülőföldjére visszatér. A bölcsődaltól a gyermekkori emlékek özőn át minden megújul a lélekben. Fű, fa, virág, ennek a kis székely életnek minden zuga hemzseg az emlékektől. Könnyes szemekkel, főlemelő, szent érsésben egyesülnek újra szülők, gyermekek, testvérek és egy magára talált nép minden fia, hogy egymást segítve, támogatva, a somlyói Mária minden székely lélek fölött órködő védelme alatt együtt haladjanak tovább azon az uton, amelyet a székely nép boldogulása megkövetel.

Isten hozott, öregdiákok! Testvéri szívevel, a visszontlátás örömeitől könnyes szemekkel köszöntünk Benneteket ezen a napon, a várvárt találkozás ez örömnünepén. Veletek örül ma az egész székely háza, a hegy, a völgy, erdő, mező és annak szántó-vető, fadóntó, sziklatörő népe, a Ti testvéreitek mind. S veletek imádkozunk mi is az ősi védszenthez, hogy a mai találkozás örökös legyen. Ne savorja azt meg sem be's meghasonlás, sem ezeknek a történelmetirő időknek szörnyű vihará. S ha majd tovább ballagtok a mindennapi kötelesség utjain, vigyétek magatokkal innen azt az erőt, amit a csiksomlyói Mária kölcsönös a hosszú folyamodóknak és azt a szeretetet, amit az édesanya adhat rég nem látott öreg fiaiak.

A találkozó ünnepség sorrendje:

- 8 órakor: Találkozás a csiksomlyói szemimárium udvarán. Küldöttségek megköszoruzák a Csiksomlyón eltemetett tanárok sírját.
- 9 órakor: „Laborium” és „facigerek” kíséretében bevonulás a kegytemplomba.
- 9 óra 30: Háladáó szentmise, melyet dr. Balázs András prelátna-kanonok ajánl fel. A szentbessédet dr. Abraham Ambrus egyetemi tanár tartja. Miso előtt Székely fohász, közben ősi Mária énekek, végül a Himnusz.
- 11 órakor: Fényképesés a templom terén, majd zászlók alatt hármas sorokban bevonulás a csikkeseredai főgimnázium dísztermébe.

- 12 órakor: Ünnepszeg a díszteremben:
- 1. Magyar Hírszkegy
- 2. A jelenlegi tanári kart üdvözli dr. Botár Béla Árvaszéki elnök.
- 3. A tanári kar részéről üdvözli az öregdiákokat Antal Áron tanár.
- 4. Az ifjuság részéről üdvözli az öregdiákokat Kurda Attila V. oszt. gimn. tan.
- 5. Ünnepi emlékezés az elhalt tanárokról és tanítványokról. Tartja dr. Abraham József alapján.
- 6. Az övszejvétel emlékére alapítvány, illetve ösztöndíj létesítését ismereti Biró Ferenc főesperes.
- 7. Szózat.
- 1 óra 30: Közös ebéd csoportokban.
- A csiksomlyói tanítóképző és főgimnázium, valamint a csikkeseredai főgimnázium minden öregdiákját szeretettel meghívja és elvárja a Rendezőseg.

Osik, Háromszék, Udvarhely, Maros-zék készül az „Ezer székely leány nap”-ra június 2-án.

A leány nap reggel 8 órakor Csiksomlyón a kegytemplomban kezdődik. A szentmisét mondja: Sándor Imre püspöki helytartó Prédikál P. Szó és Dénes házfőnök. Ezer székely leány közös áldozása. Gazdag és értékes műsor:

- 1. Jajge, énekl 1000 kalácsa-lány
- 2. Szavalkórús. „Lobogjon a magyar zászló”, előadja Csikseredben. „Zongji kalácszó”, írta Fábán Mihály, előadják Szépviz, Ajná, Szentmiklós, Taploca, Szentmihály, Dálna.
- 3. Őt gyergyói énekek, vezényli Petros Ignác.
- 4. Háromszék, Maros-zék, Udvarhelyszék kalácsának szereplése.
- 5. Száz kicsi székely lány játéka.
- 6. Tapos — g. szavalkórús. Csiksereda, Taploca, Somlyó, Csomortán, Szentlélek, Főd.
- 7. Csikiak közös éneket, vezeti László Lajos
- 8. Gyergyói fonó: a) Görög Ilona játék, Ujfalu. Alfalu Csomfalva. b) Gyergyói labdalom részlet Cappel, közös tánc.
- 9. Honvédkeringő. táncolja 100 pár.
- 10. „Jelenti magát Jézus” (székely ünnepek). Volly István rendezésében:
- a) Karácsony: Csitos, Madfalva, Rákos.
- b) Hunvét: Karozfalva, Fz. ndomokos, Szenttamás, Jendfalva, Dánfalva.
- c) Pünkösdi játék: Csikszentmárton, bezárja karikázó táncsal egész Alsók.
- 11. „Virágok vetélkedése”, vezeti László Lajos.
- 12. Székely himnusz.

Az Erdélyi Párt állásfoglalását

a gazdasági és hitelélet rendjének törvényjavaslatához a képviselőház június 23-iki ülésében Albrecht Dzsó mondotta a következőket:

„Az Erdélyi Párt nevében a felhatalmazási javaslatot elfogadta. Rámutatott ezen kéreben arra, hogy az Erdélyi Pártnak nem célja sem a Házon belül sem a Házon kívül, hogy a pártpolitikai harcokat érsítse. Kifejté, hogy az Erdélyi Pártot éppen a kibebbsegi élet tapasztalata és a magyar sorstérdek vizsgálata győzték meg arról, hogy ezekben a nehéz időkben kötelessége a kormány mellett felvonulni.

Magyarország itt áll egy forrongó világ közepén. Feladata rengeteg — mondotta Albrecht — és egyszerre vár megoldásra valamennyi. Kormány és ellen-sék egyek abban, hogy a magyar élet minden vonalán reformokra van szükség. Különbség csak abban van; hogy milyen méretek legyenek és mely időpont alkalmas a magyar életben szükséges reformok megvalósítására. Az ellensék egyik fele elismeri a nehézségeket, a másik ellensék a mélyreható reformok azonnali keresztülvételét sürgeti.

Albrecht Dzsó becséde rámutat arra, hogy a magyarság a történelme során, amiatt, hogy az állami és népi erőt nem fedték egymást sohasem tudta egy időben megvalósítani a állami és népi feladatát. 1848 ban egyszerre próbáltuk megadni nemzeti függetlenségünket és népi feladatunkat, a reformok megvalósítását és helebaktunk. 1918 ban még rosszabbul döntöttünk, midőn a két feladat közül a társadalmi reformok megvalósítását akartuk és nem érsztük meg, hogy abban az időben kizárólag az állam megvédése lett volna feladatunk.

Mindebből az a tanulság, hogy sorrendet kell felállítani a feladatok végzésében. Mi, akik megtanultuk 22 éven keresztül mit jelent a magyar háza kívül élni, határozás nélkül kijelentjük, hogy legelső feladat az országgyarapítás művének véghezvitele. Az Erdélyi Párt az Erdély egész magyarságát a munkát mindennek fölé helyezi, a megvalósításra váró feladatokban legelőször állítja fel a asért minden áldozatot vállal. A továbbiakban a becséde arról szól — hogy a visszavért erdélyi magyarság tapasztalatait az új magyar utak keresésének szolgálatába kell állítani, mivel östöne a vessélyek között jobban kiélesedett a nemzeti élet és magyar sorost formáló erők megismerésére. — Megemlítette, hogy a magunk elnyomatása védelmi vonatkozásban, a nemzeti közösség elsőbrendűségéről, az egymás iránti felelősségről, a nép jelentőségéről, a társadalmi és osztályellentétek lebontásáról a közösségi

életnek olyan természetes formáit alakította ki, amelyek a magyarságot a nemzeti ellenállás véghezvitelére éppen olyan alkalmassá tették, mint a nemzeti szocializmus a székelységet.

Albrecht Dzsó az Erdélyi Párt nevében annál fejtebe nagyszabású beszédet, amelyből fentiekben egyes részleteket kaptunk ki csupán, hogy számunkra a jövőt az biztosítja ha nagy céljaink elérésében a rorrendet helyesen meg tudjuk választani és a magyar nemzet jövője azon dől el, hogy a hábaru után less-e bátoraság bennünk a reformok megvalósítására. Tudunk-e annyi áldozatot hozni népünkért, mint most országunkért.

Csiksomlyó.

Írta: Dr. SZACSVAY JÓZSEF.

Június 2-án, Sárlos Boldogasszony napján gyűlnek össze a csiksomlyói csodátévő szűz Mária lábánál a csiki vendiákok, hogy lerójják a felszabadulás öröme fölötti kegyeletüket. Hogy mit jelent Csiksomlyó a csiki székelység életében, azt legjobban megvilágítja Dr. Szacsavay Józsefnek az alábbi cikke, melyet a pünkösdi bucsu alkalmával írt a Hargitaváralja című székely folyóiratban. (Szék.)

Abhoz, hogy valamit megérthessünk a hogy valamit megismerhessünk s annak a valaminek lényegéről tudomással is birhassunk és értékelhessük nemcsak időre, de tapasztalatra is van szükségünk. Minden ami bennünk van, ami körülöttünk él s általában minden élet-megnyilvánulás akarva vagy akaratlanul felhívja a figyelmünket s így annak létezéséről fogalmat alkotunk. A fogalom s különösen annak meghatározása adja a dolgoknak a lényegét. Néha a lényeg olyan hatalmas és gazdag alkotóelemeit tekintve, hogy egyetlen szóval azt kifejezni nem tudjuk. Körül kell irnunk, hogy benne legyen mind az, ami nélkül teljes nem lehet. Petőfi „István öcsémhez” c. gyönyörű költeményében az édesanya fogalmát így írta körül:

„S anyámat, azt az édes jó anyát,
Ó Pstikám, szeresd, tiszteld, imádd!
Mi ő nekünk? azt el nem mondatom,
Mert nincsen rá szó, nincsen fogalom;
De megmutatná a nagy veszteség:
Ha elszólitná tőlünk őt az ég...”

Az anyai szív semmi méssal össze nem hasonlítható nagy jóságát, az anyai lélek fennköltségének szépségét és az anyai szeretet mindent magában foglaló gyönyörűségét nem egy szóban s nem egy szóval, hanem hat sorban és hat sorral írta körül, de ugy. hogy hozzá hasonlóan, sem előtte, sem utána egyetlen emberfia oly magasztosan és szépen az anya fogalmát adni mind a mai napig nem tudta. Ezzel a körülírásával az anya fogalmát olyan piederzáltra emelte, amelynél szebbet és nagyobbbat sem költő, sem író, sem bölcs, sem államférfiu emelni nem tudott. Így és ekkép állított az édesanyáról örök eszményképét nemcsak a saját maga, hanem minden embergyermek számára. Így lett fogalomná ez a szó: édesanya és marad is az idők végzetéig mindazok számára, akik életében hűséges gyermeki szeretettel vették körül édesanyjukat s akik holta után soha meg nem szűnő hálával gondolnak rá.

Ugy mondjuk, hogy minden szónak megvan a maga értelme. Némely szó azonban annyi mindent bór magában s olyan kifejezésteljes, hogyha leírjuk, vagy kimondjuk, éppen a gazdag és nagy értékénél fogva, amelyet megtesteseit, nyomban fogalomná válik. Többet jelent és többet mond s főleg többet sejtet, mint amennyit vele és általa mondunk. Az ilyen szóról mondjuk azt, hogy fogalom. Iyen fogalom minden székely számára ez a szó: Csiksomlyó. Fogalom, amelynek eredete évszázadokba visszanyúló, meg nem alkuvó nagy székely akaratban gyökeredzik. Ennek az életakaratnak erőt a lélek megtörhetetlen szilárdsága és fenséget a hit tántoríthatatlansága adott. Ez a magasztos hittel párosult életakarat rakta le egykoron messze-messze Csikországban a tarkoponyájú Kisomlyó tövében elterülő dombháton a „kegytemplom” alapköveit s építette meg annak talait s huzott azok fölé fődelet.

Évszázadok viharai nem mindig nyomtalanul zugtak el fölötté. Igen gyakran omlottak porba a „kegytemplom” falai az égbenyuló tornyokkal együtt és igen sokszor áztatta a romokat a székely nép patakokban omló könnye. Nemcsak régi-régi írások megárgult lapjai, hanem az egymást követő székely nép nemzedékeiben trissen élő hagyományok is hűségesen őrzik a nagy múltnak okulásra méltó szent emlékeit. Csiksomlyó nélkül nem volna egész, nem volna tökéletes és nem volna megérthető a székely sors, de nem volna megérthető Erdély sem. Annak, hogy a székely nép azon a nagy hegyekkel szegélyezett és mély völgyekkel szabadon töldön egy évezredet meghaladó időn át megmaradhatott, igen nagy, mondhatnám sorsdöntő szerepe volt Csiksomlyónak. Ebben a szerepben pedig oroszlanrésze volt a Szent Ferenc fiaiak, a székely Ferenceseknek, akiknek a földhöz és fajtájukhoz

való ragaszkodásunknál csak a Mindenható Uristen iránti szeretetünk és imádatunk és a boldogságos Szűz Mária iránti nagy tisztelőlként nagygyó. Magtartani a földet a hazáért és megmenteni a székely népet a hit magasztos és felemelő erejével a magyarság számára, ez volt a székely Ferencnek nagy életölje, mondhatom úgy is, hogy életakarat. Valóban a nép fia voltak az egész érzés- és gondolatvilágunk nem csupán a hitélet, hanem az élet megnyilvánulásának minden terén lelkiükben és anyagi vonatkozásokban egyaránt ezt a célt szolgálta mindenkor és ezt szolgálja ma is.

Megfakult irások bizonykodnak arról, hogy valahányszor viharral törnyosultak a székely nép egén, első voltak a Ferencz barátok, akik a közelebbi viharral, fértas bátorsággal szálltak szembe. Keresettel a kezükben, Isten szent nevével ajkukon nemesek buszítottak, hanem példát is mutattak. Bátor kiállásukkal felkeltették és igen sokszor a székely nép sorsán — annak előbbrevitelében és jobbátételében — emberi mértékkel fel sem mérhető módon nagyot lendítettek.

Sok szép és nagy dolgot vittek végbe és bizony igen gyakran csodás dolgokat műveltek. Mindig és minden győzelemmel végződő harcban és elért eredményben a jószág Isten segédelmét és a boldogságos Szent Szűz pártfogását látták. Soha elbizakodottakká nem váltak. Ellenkezőleg minden nagy ocselkedettük és tettük véghezvittele után még szeleynyebbek, még alázatosabbak lettek. A véghezvitt jó ocselkedetük arányában egyre erősebb lett a hitük és megingatatlanságuk. De egyre nagyobb lett tekintélyük és hovatovább mind jobban megszerette őket a székely nép. Ők a székely népet és a székely népet velük élt és él egyazon érzelében és egyazon gondolattól vezéreltetve jó és rossz sorsban egyaránt. Egy a nagy egymásra utaltság és az egymásért élés igen nagy kihatással volt és van ma is a székely nép magasztos hitéletére, hivatásudatára, műveltségére, gazdasági, szociális és politikai viszonyaira és arra a nagy egységre, amely a székely népet mindig jellemelte.

Csiksomlyó jelentőségét már a nagy Hunyadi János felismarta és nagy adományával a székely népet az ellenség által földig rombolt „kegytemplom” és Szent Ferencz zárdájának újbóli felépítésére. A megsárgult róliások azt bizonyítják, hogy a székely Ferencz barátok lelkesége és a székely nép nagy áldozatkészsége igen rövid idő alatt felépítette a „kegytemplom” és zárdát. Amde arról is bizonykodnak ezek a megsárgult irások, hogy az elkövetkezett századok zivatarjai újból és újból elpusztították a templomot és zárdát és azt is bizonyítják, hogy sem a rombolások, sem a tüzvészek nem semmisíthették meg a „kegytemplom” legszebb díszét és ékességét a boldogságos Szűz Mária csodákat tevő szobrát. Bármilyen nagy pusztulást is idehathettek elő a vérben és könnyben nyögő századok s akárhányszor el is pusztult a „kegytemplom” és zárdá, még mindig újrásült mindkettő és osodálatosan mindig szebb volt az új, mint a régi.

A mainak alapkövét a mult század elején rakták le és azóta is áll Isten szent hajléka, a székely nép örök szentélye, ahová 1567 esztendő óta Pünkösd napján elzarándokol az egész székely nép apraja-nagyja, hogy hálját a Mindenható Uristen előtt lerója és segédelmét alázatos lélekkel kérje a boldogságos Szűz Anya pártfogásáért esedezzzék. Köztudomás, hogy a legutóbbi földrengés a „kegytemplom” és a tornyokat megrongálta. Miként a multban, úgy most sem less rest a székely nép templomát helyreállítani. A multban azonban az anyagok bővebben álltak rendelkezésére, mint most. Eppen ez országos gyűjtés megindítását tette szükségessé. Főméltóságú Kormányzó Urunk fennkölt bitve volt az első, aki adakozásra hívta fel nemcsak a főpapokat, hanem a nagy magyar társadalom minden tagját. Reméljük, hogy ennek a legfelsőbb helyről elindított nagy és szép mozgalomnak rövid idő alatt meg is lesz a várt eredménye. Sieszen minden székely és magyar adományát a székely Ferencz barátok eljuttatni, hogy mielőbb kijavítva álljon a szép „kegytemplom” megújítva a székely nép számára, mert a „kegytemplom” helyrehozása nemcsak hitéleti, hanem egyben nagy nemzeti érdek is.

Sokat bujdosott a csodálatosan szép szobor az emberi gonosz indulatok által felkorbácsolt a székely nép sok-sok nyomorúságát előidézett — életet s vagyont elpusztító — zord időkben. Bujdosott, akárcsak a székely nép a reá nehezedett és elviselhetetlen kereszt sulya alatt. Bujdosott a Szent Szűz szobra, de meg nem semmisült. Bujdosott a székely nép is sokszor és sokáig, de most újból hazatért. All a szép szobor a ismét ékesíti a „kegytemplom”. El a székely nép s védi újra a határokat, úgy mint tette egykoron, hogy ellenség ide többé lábát soha be ne tehesse. El a hit a székely Ferencz és székely nép lelkében és az egymásért dolgozó szívek szeretete újból egybefűzi őket. A visszanyert szabadság életadó és megtartó nagy ereje a legnagyobb záloga a boldogabb és szebb magyar jövőnek.

Huszonkét esztendőnek kellett besuvadnia az idők végtelenségébe, hogy a székely nép újból felemelt fővel, szabadon zarándokolhasson el Csiksomlyóra a pünkösdű búcsúra. Meggyőződéssel, egyre növekvő reménységgel várhattuk ezt a nagy napot. Eljött. Itt van. Hála érte az isteni Gondviselésnek, hogy ezt megengedte ártnünk. A Szűz Mária zászló és lobogók alatt ma újból eljötték és elérkeztek a „Székelyutjára” a „Keresztaljok”, hogy azon tovább haladva elérhessék az annyira áhított „kegytemplom” és alázatos lélekkel leborulva a boldogságos Szűz Anya csodákat tevő szép szobra előtt, hálát adjanak visszanyert szabadságukért és kérésük az Uristennek segédelmét a szebb és boldogabb magyar jövőnk mielőbbi elkövetkezéséért. A meggyőzőt rest 22 esztendői szenvedésének bus téjaldalmával átitatott szív minden keserősége s a rabigától megszabadult lélek vigasztaló öröme zeng ma a székely nép ajkán, amikor felcsendül a dal szárnyán.

„Szép Lilliomással, szűzek virága

Ki mindenkor szépen úgy virágozál...”

örök szép melldíja. Száll, száll az ének a „kegytemplomból” a nagy társ és onnan a Kisomlyó hegyére s a Hargita bércsire s mire a Hargitához ér zengő himnuszát erősödik.

Kászoni ünnepe.

Nagy ünnepe volt a kászoni községnek június 10-én; e napon látták be György Gábor plebánost kászoni-alcalki esperes és tanfelügyelői székébe.

Erdély püspöke nem küldhetett piros esperesi övet méltóbb embernek, mint György Gábornak, aki a kifizetésére már régen rá szolgált. Az elnyomatás ideje alatt csaknem emberfeletti munkát végzett, csak hogy székely fáját, lakóházát menthesse. Ő a sorsosan volt egyhási teendőin kívül is nagy munkát végzett; templomot épített, politikai harcot viv diplomáciai ügyességgel; lába sötétenedik még éjjel is a román csandór lakás körül, egyenként oktatja hívelt magyar magartására, amíg azok hajnal misére menegnek.

Jól tudja, hogy népet gazdaságilag is erősös kell tenni, eser elfoglaltsága közt első közt szerepel az E. M. G. E. munkái közt; szövetkezeti, gazdasági, g. tanfolyami vagy bármilyen, ami népet anyagiakban is erősíti, bence hű pártfogóra talált.

Ezért örömpragogyott az egész Kászoni völgyében a belkötés ünnepe.

Az ünnepe 10 órákor szentmisével kezdődött, aminek végzetével Incse Domosos kászoni-alcalki főesperes magasztos beszéde után Bartha Ferenc kászoni-alcalki esperes átadja a piros esperesi övet.

Majd a plebáns lakon egymás után vonulnak fel a tisztelő küldöttek. Az egyháztanács nevében Nagy Lajos, a tisztelet nevében Becse Elek, a község előjáróság nevében Becse Béla jegyző, a csandórszárny nevében annak parancsnok tisz bejvetése, a Legényegylet nevében Barcel Albert, a Leányegylet nevében Csűrös Ernőke köszöntötték. Egrik lakó és kizáró gyönyörű virágcsokrot nyújtott st. Valamennyi beszéden keresztül érehető volt a nagy szeretet és tisztelet, amellyel körül vesik papjukat.

As ünnepeit esperes-tanfolyások vérszóra könnyestek a szemek s mindenkinek szívéből egy hála ima száll az ég felé, hogy a jó Isten tovább éltesse!

Az E. M. G. E. közgyűlése.

Csikvármegyei gazdasági egyesületének lelkében egészen közel áll az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület (E. M. G. E.). Már a román megszállás ideje óta volt alkalma megismereni azt a komoly, eredményes munkát, amellyel a föld népet támogatja. Dr. Szász Pál vezetése mellett 1936-ban született újra ez a közel másfél száztagú egyesület s ettől kezdve mentavára lett Erdély gazdasági egyesületének. Tagjaiknak a sorsuk egyik napról a másikra eséről megnyugtatóra emelkedett s az Erdélyi Ganda mint hivatalos lap elkerült minden csiki garda asztalára is és kitartó meggyőződéssel, nagyserű esak-szerűséggel tanította olvasóit a föld tudományára, az őt rögön való ragaszkodásra. Tanfolyamot tanfolyam után rendezett közönlük is. Gazdáikat felvartása a tudás fegyverével, a többtermelés áldásával. Vetőmag és tenyészállat akcióra halásan emlékezünk. A kisebb-ései életünknek legértékesebb munkása volt az EMGE, amely az életünket ott fogta meg, ahol kellett.

A bécsi döntés után kétfelé szakadt az EMGE munkája. Az egyesület nagyrésze dr. Szász Pál elnökkel együtt túlmaradt az útszerűséggel. Így az elnöki teendőket Teleki Béla elnök vette át és a m. kir. földmivelségi kormány felkérésére az EMGE nek a román elnyomatás évelben végzett sikeres munkáját, teljes bizalmát előlegezve továbbra is ráruházta a kelet-magyarországi és északkelet-magyarországi és állat-tenyésztési irányítását.

Es az EMGE tovább is megtartotta kezében annak a hivatali munkák irányítását, amelynek Csikvármegyei gazdasági egyesületé is oly sokat köszönhet. Voltaképpen az EMGE jelentette számára az öntudatos gazdasági való fejlődést. Így érhető, hogy vármegyéink tovább is egész lelkével támogatója maradt az EMGE nek és annak az elmúlt vasárnap, június 22-én Kolozsváron megtartott közgyűlésére sok szeretettel vonult fel.

Ennek a nagyműtű elhivatottságnak szellemében tartotta meg évi közgyűlést az EMGE Teleki Béla gróf elnökletével. A közgyűlés hatalmas érdekűdésével, imponáns megnyilatkozással volt Erdélynek az anyaországgal való lelki egysége mellett.

As elnöki megnyitó beszéd látókörben elkészített iránymutatás, amelyben gróf Teleki Béla rámutatott a lecsabodott EMGE jövőbeli munkájára. Hangsúlyozta, hogy Erdély gazdasági sorsának az EMGE-ben, az új magyar életben még inkább el akarja mélyíteni és egymás között fennálló testvéri kapcsolatokat és azt a Német és Haza szolgálataiba állítja. As egymásrautaltságnak a megtartó gondolatát, ami minket a kibebbségi életünkben összehozott, nemcsak meg kell őrizni, hanem Erdély népének ezt a hatalmas lelki kincsét át kell adni az egész nemzetnek. Amint a multban sikerült sorsainkból kiküszöbölni minden társadalmi ellentétet, úgy Erdély magyar gazdasága a jövőben is az elvőgesseti munka arányában fogja megélni, hogy kinek jár ki a tisztelet és megbecsülés — mondotta az elnöki megnyitó. — Közöttünk nincsen különbség azok között, akik szeretik és gondoskú a földet. — Bejelentette, hogy Erdély gazdasági sorsának felelőse az elnök a földmivelségi kirendeltség felállítására, amely ezen a napon megkezdte működését.

As elnöki megnyitó külön fejezetet szentel a Székelyföldnek és kijelenti, hogy ennek gazdasági fejlődését különös gondal kívánják elősegíteni. As állattenyésztésre nagy sulyt helyeznek és biztosítani kívánják az ipari növények termelését, valamint földmivelő gyárak létesítését.

As elnöki megnyitó befejezésében minden magyar gazdasági vezető, hogy gazdasági kérésükkel lépjen be

az EMGE tagjai sorába, amelyben nem politizálás a cél, hanem a becsületos testvéri munka.

Csikvármegyei gazdasági egyesületének a nevében Székely Balázs elnökössével és Kedves Ferenc elnökassal domososi kisgardák mondtak köszönetet az EMGE-nek. Különösen hangsúlyozták a csiki gazda házáért az érte a munkáért, amellyel az EMGE az elnyomatás évelben tisztelt a csiki székelyek segítségére.

As EMGE közgyűlésének zárószóvalban gr. Teleki Béla elnök ismételtén kijelentette, hogy minden lehetőségét igénybevesz a Székelyföld sajtós kérdéseinek megoldására.

Apróságok.

Csodálatos dolgokat lát az ember. Általában minden nép ápolja maga között az egymáshoz való tartozás testvéri érését. A magyar is. De kizárólag csak akkor, ha idegenbe sodorta a végső. El lehet képzelni, hogy két magyar egymás szomszédságában nagyserűten megfér Alasaka szigetén. Még szereti és támogatja is egymást. De mihelyt nagyobb tömegekben fordul elő — idehaza — ott már nagy bajok vannak.

Ne is menjünk vissza mesésire. Amig kibebbségi sorsban szenvedtünk, egész reményteljesen kezdett kiformalódni egy kötelező összehozás. A bajban. Ösztönösen megértettük, hogy a hullámok nem sodorják el az összehozódott társadalmat. Kezdtük erőteljesen hát ezt az összehozást. Még sokszor követésre alkalmas példákat is kihasználtunk. A végén már szerettük is egymást. Ha nem látják fogadtuk meg egymásnak a köszönetét is. Mondom a végén minden úgy nézett ki, hogy a huszonkét esztendő megpróbáltatás megtanított ugyanevenett öszenetartani. A szenvedés kihonta belőlünk a legértékesebb népi értéket a faji öszenetartóssá csodákat művelő öntudatát.

Ezután ennek is vége lett. Következett a visszavetés. Mintha kétféle vágat volna mindent. Tessék csak szejjel nézni: kicsoda szentesés az egész társadalmi életünkben. Itt már nem ismer senki áldozatos kötelezettségeket. Egy szűnyű acsarkodásban és jelentgető lában égnek a kedélyek. Egészen beteges és gyöngylátra sorsuló állapotok ezek.

Hallom a tisztviselőt, hallok minden rétegi embert arról keseregni, hogy jelentgetik. Készségbe vonják jó magyarságát, az elmúlt időben való magartatását. Olyan esetet is tudunk, amikor az anyaországból idekerült, nagyserűteljesítményű tisztviselőt áziatták el felelő. Es eukon a tökéletesen öncéni beállításon folyik a lelkek megkeserítése, férlőállítás. Nagy sarkadások, hasadások keletkeznek közöttünk, amit mindenkinek kell lásson, akit az Isten a nemlétés szűnyű vakságával meg nem vort.

Ott tartunk, hogy ez a lelki fioxéra nemcsak magunk között pusztít, akiket a sors egymás köselségébe kárhoztatott. As anyaországbeliek felé is egyre terjeng egy olyan átkos eltávolodásra vezethető levegő, ami semmiképpen nem kívánatos.

Mindenek jelenségek. Ma még létező hibák, holnap veszedelmek. Elregetni kell tehát azokat. Nem lehet kitérni előlük. T-sók megoldásokat keresni. Programra tűzni ezeket a bajokat, hogy ne rágiának rajtunk. Legyen mindenki elő sorban a maga helyén apostola a magyar testvéri összehozás gondolatának. Legyen minden magyar a másinak testvére, támasza. Akár hivatali helyén, akár az életben, próbája meg a kösös-séget szolgáló öntudatát: közelebb kerülni a másik magyarhoz. Egységgel munkáljuk azokat az utakat, amelyek összehoznak és ne induljunk azokon a szakadékokon, amelyek elválasztanak egymástól.

A nagy háboru.

1941 június 22-én, vasárnap hajnalban kirebbant az a fenszálg, amely Szovjetország kúpolitikai magartatása miatt Berlin és Moszkva között már hosszabb idő óta lappangott. A német csapatok vasárnap hajnalban megkezdék a támadást Szovjetország ellen s ezzel elindult a világtörténelem legnagyobb háborúja. Ez a háboru 3 ezer kilométer hosszú arcvonalon zajlik le, a Keleti tengeről a Fekete tengerig. Északon belelépott ebbe a háboruba Finnország, a román—szovjetországi határon pedig harcba kezdtek a német haderő által oktatott román csapatok. — A Führer, mint a német véderő legfőbb parancsnoka kizárólag intészt a keleti harctér katonáihoz, amely megvilágítja azt a kétalmú játékot, amelyet a Szovjet folytatott, majd a világ legnagyobb háborúját bevesztő kizárólag a következő szavakkal zárul: Német Katonák! Kormány és sulyos felelősséget jelentő harcot kezdtek, mert Európa sorsa, a Német Birodalom jövője, néplük léte immár kizárólag a ti kezetekben van. As Ur Isten segítsen mindnyájunkat éppen ebben a harcban. — As események következtében Magyarország kormányja is megszaktotta a diplomáciai viszonyt a Szovjettel. — Ossaország azonnal hadállapotba lépett a Szovjettel. — Szlovákia szintén hadat üzent az oroszoknak. — A hadműveletekről hivatalos jelentést még lapunk mártakor nem adtak ki, azonban általánosságban az egész fronton a németek nagy sikerrel bontakoznak ki. — As orosz repülő június hó 26-án több repülő támadást intésték a magyar felségterületen. Két ízben jelentek meg Kassa fölött. A támadások nagy felháborodást váltottak ki a magyar kösvelményben.

Az Erdélyi Párt nyilatkozata a Kövér Gusztáv kilépése ügyében.

As Erdélyi Párt elnöksége es alábbi nyilatkozatot tette közzé:

„Követér Gusztávnak as Erdélyi Pártból való kilépésével kapcsolatban a pártvezetőség nem saundékosott nyilatkozatot adni, mégis a kövölémény helyes tájékoztatása érdekében saundékosan tarjuk leasúgessni a követészeket:

Követér Gusztáv es as Erdélyi Párt vezetősége között valóban elvi ellentétek álltak fenn, amelyek arra vezetettek vissza, hogy ő a román uralom utolsó nyolc évét külföldön töltötte es így nem tarthatott lépést as erdélyi magyarság politikai es világnézeti feifogásának átalakulásával. Erre példát mutat, hogy a seidő kérdésben olyan liberális álláspontot foglal el, amivel nemcsak a pártvezetőség, hanem as erdélyi magyarság nagy többsége nem azonosíthatja magát. De Követér Gusztáv kilépésének közvetlen oka as Erdélyi Párt alakuló nagygyűlésén tar:ott beszéde volt, amire as elnök kénytelen volt a választ asonnal megadni. Erdély magyar népe saundékos politikát es as sznyarossággal való lelki egység helyreállítását követeli. Ha valaki ezekben a kérdésekben as Erdélyi Párt vezetőségével nem ért egyet, akkor jobb, ha kilép as Erdélyi Pártból, mert asáltal nem hogy gyengítene, hanem egységesebbé teszi azt a pártot, amely Erdélyi msi szellemét maradéktalanul akarja képviselni.“

Hazajöttek a bukovinai csángók.

Hosszu hetek után befejeződött a bukovinai magyarok hazatérése. Mindenki ismeri a történetet. Ezeknek a visszatelepített saundékely vörölnöknek egy része 177 évvel eselőtt menekült ki Bukovinába, Moldovába. Saundékos két évszázadon keresztül hányódtak idegenben a madefalvi vasszedelem után 1764 ben elmenekült saundékelyek, akik Zöld Péter csikszeredai plebános vezetésevel vették nyakukba a világot es alapították Bukovinában Istenelegia, Fogard isten, Jónás falva, Hidikfalva, Andrásfalva községeket, amelyek örök bússágeségünkre as évszázados balsorsban es idegen tengerben is megtartották nyelvüket, vallásukat.

A magyar kormány bőcs gondoskodása most ezeket as olyan sokat saundékosított testvéreinket emelte ki reménytelernek látszó sorsukból es hozta haza. A magyar kormány május havában kötötte meg a román kormánnyal a bukovinai magyarok visszatelepítésére vonatkozó egyezményt es asóta megindult a boldog népvándorlás.

Mintegy tizenhárom es fél ezer bukovinai magyar jött haza a Délvidékre, ahol 53 ezer boldói párt területen telepítették le őket 24 faúbar. Ezen be is fejeződött a magyar kormánynak es a nagysebaság telepítési akciója, amely egy sokat saundékosított népek a sorát juttatta nyugópontra.

Mi pedig vörölnöknek ebből a nagy es majdnem két évszázadot kitévő kitaszítottaságából merítettünk hitet es reményt a saundékely sors írik hivatására. E pusztíthatatlan értékek vannak a mi népünkben, vihartálló tulajdonságok. A történelem nem volt kegyes ehhez néphez. Kemény munkát, sok saundékosított jeitől ki számlára. De szívós, sok életrevalóságossal falvértesett népl eredetisége alkalmas minden megpróbáltatás átvéselésére.

A bukovinai testvéreink hazatérése sok boldogasággal tölt el. Örvendünk, hogy szomorú körülményekből megszabadultak, de még jobban lehet örvendeni annak, hogy a magyar kormány ennek a nagysebaság katonaságnak erényeit oda állította déli határszélre.

Az öntudatos hazaszeretet.

I.

A hazaszeretet a legfontosabb erény, amely minden polgérát a hazának, mindenkit, aki magyarnak veli magát, magyarul gondolkozik es ér, márványsebb alapra állít. Ez as erény as, amely mintegy százil a többi erényt, mert aki azt öntudatosan átérzi, jó munkát végezhethet ott, ahová a maga sorsa állította. Selvének minden ritmusos dobbanása azt fogja kiáltani, hogy jó - mun-kát, jó - mun-kát - a - ha-sá-ért!

As akit es as érselem ural, a hazaszeretete alapján a becsület, a kötelesség bússáges harcossá lesz. Egy szóval nem fogja járni a bűn es hibák útját, mert a hazaszeretet tüze minden ilyen alantas hajlamtól visszatartja. As ilyen ember önkénytelenül minden nemes erény birtokosává válik es asáltal mindig a a tökéletesség felé emelkedik. Nem arra fog gondolni soha, hogy minek végeessen ő es csak ő jó munkát, mikor mások azt nem tessik, hanem azt tételesen fel, hogy minden más embertársé, a katona, a pap, a jegyző, a tanító, a miniszter, a földműves stb. is jó munkát végez külön-külön es es a sok egyénileg apró jó munka egy nagy jó munkában teljeseedik ki, mely elveszt minket a nagy várva várt feltámadásban, nemzetünk boldogabb jövőjében.

As ilyen ember tudja azt, hogy hova vezet egyéneknél es egy nemzet összességében a rossz munka végése. Ott áll előtte 1928/19. szomorú példája. Amikor megszüntettük a tekintélyt, megtagadtuk a parancsot, leromboltuk as erkölcsöket es tisztességet, be-mocskoltuk templomainkat es családi életünket, el-hánytuk puskáinkat es abban a forradalmi örületben akasztófát állítottunk minden kösség határában es rá-fesztettük félrevesztett embertársainkat es utána a jó munkát végző vezetőköt követő románok saundékosítotték a puskát es besétálták gyönyörű fővárosunkba, meggyalásva történelmünket es megcsúfolva népünket. A lelkiak alapján nem lehet kétséges, hogy as összes erények gránit alapjaként, vagy csillogó gyémánt-

koronájaként a hazaszeretet, mint a jó munkavégés fötényezője kidomborítottan kell a magyar előtt álljon. Tudnia kell, hogy es fogja át as összes többi erényét, es olajos, es bátorít, es teszi elviselhetővé a fájdalomakat es es sokszorossá meg benne a kiérdemelt örömet, es as ő lelki strukturájának tengelye.

Ezt a hazaszeretetet kell alapos neveléssel a gyermekben, ifjakkban, nőben es férfiban, a katonában, de még inkább a hivatását teljesítő, a magyar szent koronát szimbolizáló csend örében, a kakastollasokban kitenyesteni.

Erre ott van előtünk a német példa!

Hogy a német totális háború, amely 16 éve tart, olyan elképpézett eredményeket ért el, a német szeszenes nevelő-művészet gyümölcse, amely a bőcsből kezd el a nevelést es a sűrűt fejeli be. Ezt a nevelést megkönnyítette a német nép kölsimert fegyelme es önkéntes alávetése, jól feifogása a bismarki axiómának, hogy a népek életében nem a bensőség, hanem a vas es vér dönt. Esért eddik a német nép lelkét Góthe tyrtsioi kötelességgel a harcra. A tanulások hadasznai levonása a váratlan es meglepő tettek sikerében való vak hit saundékos vette őket a harcászati elvek ruganyos átalakítására is. A támadó szellemre való hazafias nevelésre, mely bátorságot, kitarító elszántságot es alkalmazkodó képességet kíván a katonától. Erre a békegyakorlatok tervesése döntő hatással stimúl. A rövid tanfolyamokon való továbbképzés is es szellem ébrentartását célozza. As ifjuság nevelésénél is es a fontos. Mivel as egy embarként fellépő, saundékosított népeké a jövő; legfontosabb as új embertípus kiála kltása, a hazaszerető hősi lelkek saundékos szegén nyugodhat csak a nemzet önállósága, nagysebas es műveltsége. Esért már as istoiákból kltisik as ósú embertípus kemény jellemvölésével. Suly a történelem nagy alakjainak es eseményeinek oktatásán van es as ifjuság minden oknélküli túlterhelését okosan mellőzik. Nemestől becsületre, saundékos igazságérzetre nevelnek es a fajtisztaságon örködnek. Egy új német humanizmus él most, mely az öntudatos hazaszeretet jegyében mindent a kössék áldos, mely még a szellemi termékek is gondosan tála:ja as ifjuság elé. Ahol a vezetők fajilag össze vannak forva a néppel, ahol a társadalom tökéletesítése, as egésségvédelem, a szaporosság fokozása a hazaszeretéből fakad es mind a nemzet jövője érdekében áll.

A kösszatatba beleette es a nevelés azt es örök igazságot, hogy egy nemzet jövője szempontjából a hazaszeretet adta gyermekek száma es as iszó fajsezerető cyelekvő ember a döntő. Így olvad össze a nemzet es katonanevelés, a polgári es harcoss erény mindent hasáért áldosva. Hitler kancellár saundékosával élve, így lesz a német ifju „nyulánk es karcu. fúrge mint as agár, szívós mint a bőr es erős, mint a Krupp acél.“

A hazaszeretet öntudatosítása, annak nagy hordereje miatt, minden vezetőköt elsörendű kötelessége kell, hogy legyen. Erre minden esaköt es alkalmat fel kell használni. Tudnia kell annak, aki nevelésre hivatott, hogy a hazaszeretet nem egyéb, mint bússáges érse az annak, hogy magyarnak saundékosítottunk es vágyini tudás es saundékosítottváni nagy magyarság után.

Ebből látható, hogy az öntudatos hazaszeretet két alkatelemből tevődik össze. Egyik a bússágeség, a másik a vágy érse. Kérdés, hogy miként lehet ember-társakba, vagy gyermekeinkbe beoltani azt a két alkateletet, hogy ne ottosunk nekik felesleges saundékosított megterhelést es magis saundékosított átjárja őket úgy, hogy a saundékosított igaz értelemben saundékosított evolúciójának. — A kérdés keresésvölve igen egyszerű.

Széchenyi István:

A magyarnak semmi időben nem volt nagyobb ellensége, mint önmaga.

A „székely“ 82.-nek.

Frisz levegővel mosatodtak es napugárral törülköttek, a holdtól balladtak tanultak, erdő-mesével takaróztak, vig madárdalban saundékosítottak ...

Mikor marsoltak, döngött a föld es as lsten tapsolt eser kösszel, — angyalok jártak csüdröngölő a nótások regiment fölött es a táj bételt lobogó kéjjel!

Szemek mint a vészűnek égtek, ha a debot rohamra verték es lstenől csak annyit kértek: se nekik, se as ellenségeknek ne segítsen — csak csodálkötnek!

Hol harcba kezdtek mindig gyöntek, ha dideregtek, ha kopáltak, nem lehetett senki se hősebb, vagy halottabb a temetőnek, shogyan ők dalolva haltak.

A nagy Hornist már lefújt mindent ... a múlt már as sok dicsőség ... de feltámad a Regiment, ha csataszájá lesz a Csend es saundékosítottványos lesz as ég ...

Es levegővel mosakodnak es napugárral törülkötnek, a holdtól új épsont tanulnak, a Kárpátokra ráborulnak es vig madárdalban saundékosítottak ...

Dr. vitéz Gereöffy Géza örnagy.

Junius 1-vel megszűntek a lapok tiszteltetpéldányai es az ingyen közlémények.

As Országos Magyar Sajtókamara körültekintő pártatlansággal tárgyalt as a régóta naplrenden levő kérdést, hogy a tömeges tiszteltetpéldányok nyujtása es as ingyen közlémények saundékosított toherként neheseznek a lapkladó vállalatokra. As a felfogás jutott érvényre a Sajtókamarától es as minden vállalatra kötelessé elhatározás történt, hogy a mai rendkívül nehéz gazdasági helyzetben, amikor a munkabérek 80—100 saundékosítottal emelkedtek, a papír, a fonték es más ipari cikkeknek saundékosított állandóan, saundékosított ugrás-szerűen emelik — a lapvállalatok sem adhatnak ingyen semmit.

Eppen ezért as Országos Sajtókamara elhatározásának megfelelően a politikai lapok kötelessé lapkladban kösszetadni, hogy as 1941 évi junius hó 1-vel megszűntetnek minden tiszteltetpéldányt, as előfizetési árakból saundékosított kedvezményt senkinek nem adnak.

Társadalmi es jótékony egyesületek, iskolák, kösszetek, népkörök, amelyek tagsági vagy különféle megrendezett ünnepeiknél, eseményeiknél belépődíjat szednek, (belépődíjnak saundékosított a rubetári díj es a műsormegváltás is) közléményekeket esentul csak díjazással kösszetíthatják. Díjazás alá esnek a bálak, táncmulatságok, tea-délutánok, ünnepi vásárok, gyógy-szeretári, orvosi es ügyvédli hírek, továbbá hássaság, temetés stb-ről saundékosított értesítés.

Saundékosított figyelmükbe saundékosítottjuk ezt a rendelkezést a különféle egyesületek es intésményeknek, mert junius 1-től kezdve egy lap sem biztosíthat azok részére nyilvánosságot díjlanul. Amint fiseitni kell a vigalmi adót, fűtést, világitást vagy a különféle ipari munkákat, ugyanúgy a jövőben fiseitendő a nyomdal munka is. Kivételt egyetlen esetben sem tehetnek as újságok, mert a megállapodás ellen vétőket rendkívül saundékosított szigorú büntetéssel sújtják.

Kérjük igen tisztelt olvasóinkat es as érdekelteket, saundékosítottkedjenek tudomásul venni mindent asnal es belátással es megértéssel, saundékosított as adott helyet es a lapok által nehéz körülmények között végzett munka megkíván. A „Csiki Lapok“ kiadóhivatala.

KÖZGAZDASÁG.

A csikmegyei állattenyésztési egyesület megalakítása.

1941 évi junius hó 26-án népes gyűlést tartott a kösszetközi (felcsiki) járás gazdaságosságának megbizottával Saundékosított Akos m. kir. gazdasági feifügvelő, a Saundékosítottmarhatenyésztők Országos Saundékosítottsege, Saundékosítottkyföldi Kirendeltségének vezetője. Hosszasan ismertette as állattenyésztési egyesület megalakításának saundékosítottességét, a csiki állattenyésztés megteremtése illetve fellendítése szempontjából.

As ismertetés után as állattenyésztési egyesület megalakítása mellett saundékosítottak, Bosin Imre gazdasági feifügvelő, Péter József csikszeredai genda, Gaál Sándor E. M. G. E. kirendeltségi vezető es Kocsán Imre.

A gyűlés tagjai elhatározták, hogy mindannyian a saundékosított falvakban megbeszéléseket fognak tartani, hogy meggyőssé a gazdaságosságát as állattenyésztés fontosságáról, feifügvelőitvén őket, hogy azt saundékosított saundékosított elerni, megvalósítani csak as állattenyésztési egyesület megalakítása után lehetséges.

Ebben as előkészítő munkában igen nagy saundékosított vár a gazdasági elnökökre es a lelkes gazdaságokra.

Reméljük, hogy a feifügvelő munka után rövid időn belül életre lehet híval ezt a nagyon fontos es saundékosított egyesületet.

Csikszerecsa, 1941 junius hó 27-én.

Kocsán Imre.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Beiratkozás a rom. kath. tanítóképzőbe. A Csikszerecsában, a rom. kath. gimnázium épületében es hónapban megnyíló rom. kath. tanítóképzőbe a beiratások megkezdődtek. Beiratkozni lehet a gimnázium igazgatói iródájában junius hó 15-ig. Pót-beiratás szeptember 1—3. Az I. évfolyamra beiratkozók olyan 14—18 éves tanulók, akik a gimnázium vagy polgári iskola IV. osztályát sikerrel elvégezték. Az intézetben van bennlakás is. Beiratási díj es járulékok 25 P., az évi tandíj 100 P. Arra érdemes tanulók tandíjkezdvezményt kaphatnak. Az erre vonatkozó kérelmet a ketráskor be lehet nyújtani. A jelentkezéskor saundékosított okmányok: IV. oszt. bizonyítvány, keresetlevél, születési anyakönyvi kivonat, kösszetési bizonyítvány es szülők vagyoni helyzetéről.

— Julius 6-án hajnalban térünk át a jobboldali kösszetekre. Az európai saundékosított szászöldön kivétel nélkül minden országban a jobbírányú kösszetekes van érvényben. Magyarország egyedül volt kivétel a „balra hajts“ írányú kösszetekesével. Most nálunk is megváltozik a hajts íránya. Julius 6-án hajnalban 3 órától kezdve az ország egész területén, Budapest kivételével átterünk a „jobbra hajts, balra előzz“ hajtsírányra.

— Doktorrá-avató. Dobribán Vilmos csikszerecsai ügyvédjelöltet jogtudományi doktorrá avatták.

— Kolossvári lapok nyomár közöljük, hogy Márkos Ella, Márkos Sándor csikszermlyői jegyző leánya a Marianumban a tankésszetítő kitűnő eredménnyel telte le.

— A négy saundékosított megye ügyvédi kamarájának alakuló kösszetülése június 25-én tartották meg Marosvásárhelyen. A négy vármegye ügyvédi kamarájának 210 ügyvéd tagja van. A kamara választmányába Csikmegyéből dr. Kolombán József es dr. Zakariás Jenő ügyvédekéket választották be. A kamara elnöke dr. Sebess Jenő. A csikmegyei helyi bizottság tagjai: dr. Balogh Lajos, dr. Botár Adolf, dr. Daradics Félix, dr. Gál József, dr. Kolombán József, dr. Kovács Károly, dr. Márton Andor, dr. Todor Béla, dr. Tauber József, dr. Zakariás Jenő. A választmány tagjai csak ötévi gyakorlattal rendelkező ügyvédek lehetnek.

— As új kéményseprő árak. A m. kir. ipartügyi miniszter 20.000—1941. sz. rendelkezéssel a kéményseprő árakat úgy saundékosított, hogy megyei város területén 15 fillér, kis es nagykösszet területén 18 fillér as alapdíja a kémény egyseprő tisztításának. A rendelet junius 1-én lép életbe.

— Elkészültek a házadó kivételek. Az adóhivatalnál elkészültek a házadó kivételei munkálatai. A magyar adóki-
vétési jogszabályok szerint megállapított házadókról a napokban
mindenkinek kiküldésbe kerül a fizetési meghagyásokat. Felhívjuk
a figyelmet arra, hogy a fizetési meghagyásokon szereplő
összegek csak a megállapítandó körülből 42 százalékos adó-
nak 22,6 százaléka, ami azt jelenti hogy végeredményben a
házadó a fizetési meghagyáson szereplő összegnek kétszeresére
emelkedik.

— Rövid hírek. Marosvásárhelyen életbe léptették a ke-
reskedők hétvegi munkanapjára vonatkozó rendelkezést. Enze-
int a fűszer, könyv, textil, vas és üvegáru kereskedők szombat
delután 2 órától hétfőn reggelig zárva tartanak. — Az udvar-
helymegyei Fiatalkorúak közéleti román repülőgép kényszer-
leszállás közben lezuhant. A súlyosan sérült román pilótát
beszállították az udvarhelyi kórházba. Egy másik román
gép Marosvásárhely közelében szállott le és pilótája megadta
magát.

— Felvétel a m. kir. pénzügyőrészség. A pénzügy-
miniszterium július 15-iki határidővel pályázatot hirdet pénzügy-
ügyi alistas állásokra. Pályázhatnak négy középiskolai
végzett, 1914—1920. évfolyamban született nőtlen egyének,
katonai alistasok 87 éves korig, vitézek, hadirokkantak és tűz-
harcosok 45 éves korig. Részletes pályázati feltételek megind-
hatók bármely pénzügyi szakaszon.

— Az esőségek. Vármegyeszerte nagy károkat okoz
a folytonos esőzés. Nap mint nap zuhog az áldás. Az Olt,
a patakok kiléptek medrükéből és nagy károkat okoztak. Az Olt
leiszápolta, töltöztette az összes olti kaszálókat. A Szent-
domokos-bánya-Ányai utazászat végig elmosták a hegy-pa-
takok áradásai. Altalában Felosikon sok rombolást végeztek az
ár. Nem is beszélünk arról, hogy a csiki nyárnak mindjárt
kezdése van és még el sem kezdődött. Az idő állandóan esős és
hideg. A fűrdőket nagy károsodások érik.

Nemesgőz igazolások. A m. kir. belügyminiszterium
347.185—1940. II. a. sz. alatt rendelkezésre álló hiteles adatok
alapján megállapította, hogy Csikszentgyörgyi Józsa János okl.
középszkolai tanár a „Hargitaváralja” c. székely folyóirat
kiadó-tulajdonosa és gyermekei ősi székely lófői rangjukat,
ugyancintén a Csikszentgyörgyi előnév használatához való jog-
jukat igazolták. Igazolták ugyanis egyenes és törvényes származásukat
abbd a törzskönyv családból, amely a Csikszék Csik-
szentgyörgy községben az első foglalás ősi jogával bírt székely
öröksége alapján a „Csikszentgyörgyi” előnevet használta és
székely lófői ranggal bírt.

— A belügyminiszter dr. hatolykai Pap Gyula budapesti
ügyvéd, hatolykai Pap István a szegedi Belvizszabályozó
és Armentesítő Társulat igazgató-főnöke és Gizella nevű
okl. tanítónő leánya, valamint néhai vitéz hatolykai Pap Ar-
pád volt szegedi utasörnagy zászlóaljparancsnok fia; vitéz
hatolykai Pap István műegyetemi hallgató és hatolykai Pap
Arpád Ludovika akadémiai növendék, szegedi lakosoknak a
törzskönyv székely Pap családból való származását, valamint a
háromszéki Hatolyka községben az első foglalás ősi jogával
bírt székely öröksége alapján a „hatolykai” előnévnek a lófői
rang használatához való jogát igazolta. Fentiek, valamint B.
Sodós Lászlóné h. Pap Irma, Bálint Vincéné h. Pap Ilona,
Kovács Imréné h. Pap Irén néhai hatolykai Pap András főgimn-
tanár gyermekei.

— A Pesti Tőzsde új számában Ruboch László, dr.
Polinezky Gyula irak cikkeket a Diákpart-verseny győz-
teséről, az értéktörzsdéről, a biztosítási, textil, vas és gépipari
élet köréből érdekes riportok számolnak be. Közül a leg-
többhulladék gyűjtésre vonatkozó, valamint a növényvédelem
eszköz eladására vonatkozó fontosabb és legújabb rendelke-
zéseket.

— A borsóplésre jogosító viasgák-tanfolyamok. Ju-
lius első felében Nepiszentgyörgy megyei városban és Székely-
keresztes nagyközségben borsóplésre jogosító tanfolya-
mokat rendeznek. Az érdekeltek forduljanak ezen tanfolya-
mokkal kapcsolatos bővebb utmutatásokért az illető helyeken
levő ipartestületekhez.

— Szilveszter László a kispadon. Kovács Aladár okl.
Sórtó Kálmánról, Fendrik Ferenc levele Bajor G. z. h. B. B. B.
Bella ezüst tréningje. Riport a legszebb pesti mannekinről.
Róka Marika vállalkozás a Színház Magazin új számának ér-
dekeségek. Péter-Pálkor lesz a Mihovai-bajnokság nyilvános
eredményhirdetése a Corso mozián. Divatrevü a derby-n.
A „Tokaji aszu” című színdarab befejező része és külön gyer-
mek melléklet tartják a Színház Magazin új számát.

— Százeszer szülő és állatvédelem oldalán. A Magyar
Allatvédők Országos Egyesülete ezer és ezer számra hozta
forgalomba állatvédelmi propaganda plakátjait. A fővárosi
iskolák évvégi szülői értekezletein állatvédelmi előadások hang-
zóttak el a népas szülői értekezletek szívesen tettek fogadalmat,
hogy gyermekeik lelkebe osonpögtetik az állatvédelem
követelményeit és a fák és a természet szeretetét.

— A kösallatási miniszter a következő fajtá birtokpa
lábbelket a zár alól feloldotta: fehér férfi félelőp nubuk és
velour, továbbá kollodimmos és egyéb lóbbér felsőrészel. Férfi
félelőp dűfűn felsőrészel. Lukácsos férfi szandál, saru és
vikendelőp box, lövevr, csikóssevr, lötkör, sevr, sevrrel
felsőrészel. Fehér és szines női regatta, sport és trottró félelőp
nubuk és velour, továbbá kollodimmos és egyéb lóbbér
felsőrészel. Női regatta, sport és trottró félelőp dűfűn felső-
részel. Fehér és szines női zárt és pántos, kivágot és köröm
félelőp nubuk és velour, továbbá kollodimmos és egyéb lóbbér,
sevrrel felsőrészel, végül lakkbőr felsőrészel és pedig az
utóbbi szine tekintet nélkül. Arany és ezüst női zárt és pántos,
kivágot és köröm félelőp sevr felsőrészel. Női zárt és pántos,
kivágot és köröm félelőp dűfűn felsőrészel. Női es-
télyi ottó, szandál, szandalett és saru box, növényi caezréú
saros és durából valamint halna, posztó, melton, nemes,
dűfűn, teveszőr felső részel. Fehér gyermek-, fiú- és leányka
magasszaru cipő 23—34 számig nubuk és velour, továbbá kol-
lodimmos és egyéb lóbbér felsőrészel. Fehér és szines gyer-
mek-, fiú- és leányka félelőp 23—38 számig nubuk és velour,
továbbá kollodimmos és egyéb lóbbér, sevrrel felsőrészel. Arany
és ezüst gyermek-, fiú- és leányka félelőp 23—38 számig sevr
felsőrészel. Gyermek-, fiú- és leányka félelőp 23—38 számig
dűfűn felsőrészel. Házielőp kollodimmos és egyéb lóbbér, to-
vábbá sevrrel felsőrészel. Kecske és juhőr felsőrészel a bírők
a sevr, sevrrel, velour és nubuk felsőrészel készülték ki-
vételével.

— Az 1941-es bécsi őszi vásár. Szeptember
21. és 28. között tartják meg az első külföldi állam-
hivatalos részvételével az 1941-es bécsi őszi vásár. A
mintavásáron válogatott készáru, iparművészeti tárgy-
ok és divatruccok kerülnek bemutatásra, míg a bécsi
őszi vásár technikai része Délkelet-Európa igénye be-
számolható.

Múlt tükör.

Múlt tükörben látva sohas emlélj,
A múltat látod benne és nem a jelent.
Eltűnnek a megtoppott, fehére bajszalak,
Csak a régi szíved kalapál odalent.
Múlt tükörben fájó mesék suhanak...
Orgonavirágos régi emlék-kertek.
Pergő levelek közt, halk muzsika szélde...
... És csak ott szemekkel szíval kezd a lelked.
Balassyné Haas Olga.

A n. é. hölgyközönség szives tudomására hozom, hogy

NŐI KALAPSZALONOM
árúkesletét nagyon jutányosan
KIÁRUSITOM.

Egyben felkérem mindazokat, kiknek alak látra hozott kalapjuk nálam van, hogy azokat július 31-ig üzletből vitessék el, mert tovább felelősséget érottük nem vállalhatok.

IFJ. C. E. H. ISTVÁNNÉ
Csikszereada, Apafi-ut 16 szám.

1—3

Eloszerelném bukaresti 10 szobás lakásomat, Erdély bármely városában levő megfelelő lakóházzal. Érdeklődni Székely Lajosnál, Csikmadéfalván, 477. szám alatt. 2—2

ELADÓ:

1 drb. háromlábos és 1 drb. négylábos Hoffherr herceféjtő,
1 üzemképes Hoffherr gőslökomobil 5 lóerő,
1 Máv gőslökomobil 7 lóerő,
1 930 mm. Máv használt de javított cséplőszekrény, golyósapágyas,
1 720 mm. Primus használt de javított seplőszekrény,
1 720 mm. Hoffherr használt de javított cséplőszekrény,
1 800 szabályos, földreverő Bieger-gyártmányú cséplőszekrény,
1 Fordson traktor, használt de javított állapotban,
1 kéthengeres 12 HP bensinmotor,
1 25 HP szivógasmotor,
1 50 HP C. max nyersolajmotor,
1 hétméteres szalmakaszáló.

Megtekinthető: 1—2

AGROFERBA R.-T., Marosvásárhely

Tanuló-leányt felvessz Venosel tanárné kalap-szalonzja, Csikszereada. 1—2

Növendék-jószág osontképaődésére kiváló hatással van a

DOROGI SZÉNSAVAS TAKARMÁNYMÉSZ

Nagy raktár:
GERSCH TESTVÉREK üste'ében
Csikszereada, Apafi Mihály uccsa.

9—

Uri mellékfoglalkozás!

Komoly, szorgalmas és állandó képviselő keres magás jutalék mellett Csikszereada és vidékére 31 éve fennálló Invarlevél felülvizsgáló irodá. A képviselő teendője: sz. Itteni kereskedőknél havonta a vasuti fuvarleveleket összevizsgálja és a kereskedők érdekeiben a szokás szerűt invarlevél helyesegevének felülvizsgálása céljából irodának beküldeni. Evtéig tartó nagy kereseti lehetőség. Csak levélbeli ajánlat küldendő: S-háfer M. cég, Budapest, Népszínház utca 31.

Székelyföldi gép és malomtulajdonosok figyelmébe!

Tudatom, hogy két drb., a Székelyföldön hiányzó gépet szerezttem be nagy áldozatok árán:

1. Egyetemes marógépet, amellyel vállalkozások, fogaskerekek, autótengelyek és bármilyen marási munkákat.

2. Kombinált hengercsiszoló és rovátkoló gép, Ganz gyártmány, teljesen új, amellyel vállalom malomhengerek logprezisebb rovátkolását.

Vállalak:
Villanypallegesztek kazánokat, főtengelyeket, helyszínen hengerezéseket, készítek vizabírókat, fagygenerátorokat autókra is és faipari gyaloggépeket, bármilyen gép és akaratosságú, vasszerkezetet

Tisztelettel:
Gál Antal gépjavitó-műhely,
1—5 Gyogyócsentmiklós.

Angoratenyészállatok

Importált tenyésztőanyag kiváló ivadéka, legjobban vásárolható Magyarországon legregibb és legnagyobb, aranyéremmel kitüntetett angoranyultelepén

GR. KÁROLYI JÓZSEFNÉ
angoratenyészteknél,
FEHÉRVÁRCBURGÓ, FEJÉR-MEGYE.

— **MARTON FERENC ÉLETE ÉS MŰVEI.**
A nagy székely képművész megrázóan közdelmes élete. — 55 színes és mélynyomású képpel. — Ára 5 Pengő. Megrendelhető a Vákár könyvkereskedésben.

Megnyilt!

A CSIKI SZÓTTES HÁZIIPARI BOLT

FESTŐÜZEME

Csikszereada, Kocsuth Lajos-utca II szám alatt.

Gyapot — kender — len — gyapju-fonal és szöv. festését, fonal fehérítést olcsón vállal.

7—10

ELADÓ Dunaharaszti főváros melletti villomossal és vasutall közlekedő nyaralón 9 helyiségből álló 2 lakásos modern, adómentes, komfortos családi ház gyümölcsfákkal és mellékhelyekkel, 15 szobát, Bagossy hadirokkant főhadnagy ugyanott. Fele része kiadva. 4—4

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a Rakóczi-ut 25 sz. alatt levő

FÉRFISZABÓ MŰHELYEMET
áthelyeztem
Hargita-utca 18 szám alá.

Szives pártfogást kér
Bakcsy Gyarfás
férfiszabó Csikszereada

3—3

MODELL KALAPOK
tis napenként új formák esős árban, megtekinthetők

VENCZEL TANÁRNÉNÁL
Ugyanott készítenek mindenféle női kalapok esőrendő anyag hozzáadásával. Kalapok átalakítása a legrövidebb idő alatt.

Csikszereada, Gimnázium-utca 118. sz., a Sörház közelében.

Ujnonnan nyílt órák. ékszerész, precíz szaküzlet!

Rákóczi-ut 6, nagytrafik mellett.

Egyetlen szakképzett résznök!

Bármilyen óra vagy órányi precíz műszer, pl. órázár szak-szerű javítását állítom. Ékszerkészítő úszam! Brillánsok és gyémántok ártóg-alakát szak-szerűen vágom. Díszítő és piacképesen Kétféle-monogramok és csúsz emlék-medálók véssése művész kivételben. A n. é. közönség szives pártfogását kérik:

HOLCZER GÁBOR, frontarcos. 17—

A m. kir. földművelésügyi miniszterium fennhatósága alatt működő

Szarvasi m. kir. középfoku Gazdasági Tanintézet

földbirtokosok, gazdák és bérlők négy köép-iskolát végezt gyermekei és általában az önálló gazdálkodásra készülő ifjak középfoku gazdasági szakiskolája.

A tanintézet 487 kat. holdas gazdaságának közel harmad részén öntözéses gazdálkodás folyik, a tanintézetnek három öntözöttelepe 20 kat. holdas bolgár-kegye és öntözött gyümölcsösök, 108 kat. holdas mezőgazdasági öntözöttelepe és 8 kat. holdas kísérleti rizstelepe van.

A tanintézet elvégzése a legalkalmasabb mód az öntözéses gazdálkodáshoz szükséges különleg s szak-ismertetek és gyakorlati fogások elsajátítására.

A tanintézet minden irányban korszerű felszereléssel és tanuló-otthonnal rendelkezik.

A tanintézet elvégzése a katonai szolgáltatnál kar-paszományos jogot biztosít.

Végzett növendékek, mint „képesített gazdák” önállóan gazdálkodhatnak, vagy tanulmányukat folytathatják a gazdasági és kézügyi akadémián, a műszaki és gazdaságtudományi egyetem mezőgazdasági és gazdasági tanári osztályán, jegyzői és számviteli pályára is mehetnek.

Djitalan felvételi tájékoztatót és jelentkező levél-készítéssel küld a Tanintézet igazgatósága, Szarvas

Irgépjavitás, jókarbantartás HOLCZER-nél ókeresetény üzem, a nagytrafik mellett. 18—

Eladó egy jókarban tartott, üzemképes Hoffherr & Schrantz gyártmányú, 1000-es cséplőszekrény, egy 4 lóerős, kevés vívet és fát fogyasztó gőzkazánal. Érdeklődni Szánthó Ferencnénél, Arkos, Háromszékmegeye. 2—2

Asztalossegédek és tanoncok felvételnek, jó munkások előnyben. Nagy G. József asztalosmester Csikszereada-Zsögöd, Mártonfi ut 49. 2—8

Eladó egy rendes méretű új ajtótok 30 cm. vastagságú falhoz, belső és külső ajtókkal, vasalással teljesen felszerelve. Gál Sándor-u. 19.